

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE INSTRUMENTOS ESCOLARES
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
 TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)
 CURSO 2023/2024

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: INSTRUMENTOS ESCOLARES (2º Cuadrimestre)										
ESPECIALIDADE	PEDAGOXÍA						ITINERARIO		PEDAGOXÍA XERAL E DA LINGUAXE MUSICAL	
CARÁCTER	OBRIGATORIA ESPECÍFICA						TIPO DE CLASE		COLECTIVA	
DEPARTAMENTO	PEDAGOXÍA						XEFA DE DPTO.		ADRIANA CRISTINA GARCÍA GARCÍA	
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	TOMÁS SÁNCHEZ SÁNCHEZ
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1,5 horas
ECTS/CUAD.						2			Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA	
	TOMÁS SÁNCHEZ SÁNCHEZ						tomassanchezxunta@gmail.com		LUNS: 17:00 – 17:30 MÉRCORES: 21:30 – 22:00	

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Práctica da técnica dos instrumentos escolares. Aprendizaxe do repertorio para os diferentes niveis. Lectura a primeira vista e improvisación. A práctica do conxunto. Construción de instrumentos. Instrumentación. Dirección. Metodoloxía no proceso do ensino e aprendizaxe.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Domínio da linguaxe musical, harmonía e fundamentos básicos de composición.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Conxunto
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T: 7, 10, 16, 17
COMPETENCIAS XERAIS:	X: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 13, 20, 22
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP: 2, 3, 4, 5, 8, 11
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015	

3. OBXECTIVOS	
DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Estudar e practicar a técnica básica de dirección.	T7, X: 3, 7, 8, EP: 3, 4
2. Estudar e practicar a técnica dos instrumentos musicais escolares (determinados e indeterminados).	T10, X: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 20, EP: 4, 11
3. Comprender os conceptos básicos do traballo co conxunto instrumental e poñelos en práctica.	T: 7, 10, 17, X: 2, 3, 4, 7, 8, 13, 22, EP (todas)
4. Crear no alumnado o hábito de escoitar e dirixir simultaneamente.	X: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 13, EP: 2, 3, 4
5. Traballar a expresividade a través da fisionomía do xesto.	T7, X: 3, 7, 8, EP4
6. Compoñer pequenas pezas e realizar arranxos para o conxunto instrumental dunha clase de Linguaxe Musical e outros contextos educativos.	T: 16, 17, X: 1, 2, 3, 8, 13, 22, EP: 2, 3, 5, 11
7. Aplicar e secuenciar estes obxectivos ao repertorio dos diferentes niveis e contextos educativos.	Todas
8. Fomentar a capacidade de avaliación crítica das propostas didácticas sobre a práctica instrumental.	T.7, EP2
9. Desenrolar a creatividade e a improvisación elaborando distintas orquestracións e versións a partir dunha obra musical.	T: 16, 17, X:1, 2, 3, 13, 22, EP: 3, 4, 5, 8

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1	1.1. Os instrumentos musicais escolares. 1.2. Clasificacións.	3
Tema 2	2.1. A práctica instrumental. 2.2. Lectura a primeira vista. 2.3. Improvisación. 2.4. Práctica do conxunto.	4
Tema 3	3.1. Metodoloxía e recursos didácticos. 3.2. Criterios de selección e secuenciación do repertorio instrumental.	4
Tema 4	4.1. A dirección musical de agrupacións escolares.	1
Tema 5	5.1. Instrumentación. 5.2. Construción de instrumentos.	4
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividade introdutoria	1	-	1
Clases teórico-prácticas	21	-	21
Exposición de traballos	8	-	8
Estudo e traballo individual	-	-	60
TOTAL HORAS:			90

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Control da asistencia e participación nas clases.	Amosar implicación ao longo do curso no desenrolo das tarefas propostas.	Todas	20%
Traballos individuais	Realizar e expoñer os traballos efectuados, cunha adecuada presentación, expresión oral e escrita e manexo da terminoloxía da linguaxe musical. Construción dun instrumento con produción de sons de diferentes alturas. Composición de obras sinxelas para instrumentos de percusión de altura determinada e indeterminada.	T.7 X.Todas EP. Todas	50%
Práctica individual e colectiva	Interpretar correctamente tanto de forma individual como en grupo.	T.7, T.10 X. Todas EP.2, EP.3, EP.4, EP.5, EP.11	20%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			

6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Proba teórica (escrita)	Realizar exercicios onde estean incluídos os coñecementos impartidos ao longo do cuadrimestre.	Todas	30%
Traballo individual	Instrumentar e presentar estratexias de aprendizaxe aplicadas a catro cancións recomendadas polo docente, enfocadas a diferentes niveis educativos, e defender didacticamente os mesmos. Construción dun instrumento con produción de sons de diferentes alturas. Composición de obras sinxelas para instrumentos de percusión de altura determinada e indeterminada.	T.7, T.10 X. Todas EP. Todas	35%
Proba práctica	Interpretar a 1ª vista sobre diferentes instrumentos escolares. Interpretar a lo menos cinco obras a elixir polo docente, das traballadas durante o cuadrimestre, individuais e/ou de grupo. Para as de grupo, o alumnado achegará o resto dos integrantes da agrupación.	Todas	30%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	5%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) *(Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Proba teórica (escrita)	Realizar exercicios onde estean incluídos os coñecementos impartidos ao longo do cuadrimestre.	Todas	30%
Traballo individual	Instrumentar e presentar estratexias de aprendizaxe aplicadas a catro cancións recomendadas polo docente, enfocadas a diferentes niveis educativos, e defender didacticamente os mesmos. Construción dun instrumento con produción de sons de diferentes alturas. Composición de obras sinxelas para instrumentos de percusión de altura determinada e indeterminada.	T.7, T.10 X. Todas EP. Todas	35%
Proba práctica	Interpretar a 1ª vista sobre diferentes instrumentos escolares. Interpretar a lo menos cinco obras a elixir polo docente, das traballadas durante o cuadrimestre, individuais e/ou de grupo. Para as de grupo, o alumnado achegará o resto dos integrantes da agrupación.	Todas	30%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.	Todas	5%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Proba teórica (escrita)	Realizar exercicios onde estean incluídos os coñecementos impartidos ao longo do cuadrimestre.	Todas	30%
Traballo individual	Instrumentar e presentar estratexias de aprendizaxe aplicadas a catro cancións recomendadas polo docente, enfocadas a diferentes niveis educativos, e defender didacticamente os mesmos. Construción dun instrumento con produción de sons de diferentes alturas. Composición de obras sinxelas para instrumentos de percusión de altura	T.7, T.10 X. Todas EP. Todas	35%

	determinada e indeterminada.		
Proba práctica	<p>Interpretar a 1ª vista sobre diferentes instrumentos escolares.</p> <p>Interpretar a lo menos cinco obras a elixir polo docente, das traballadas durante o cuadrimestre, individuais e/ou de grupo. Para as de grupo, o alumnado achegará o resto dos integrantes da agrupación.</p>	Todas	30%
Portafolios	<p>Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc.</p> <p>O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.</p>	Todas	5%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

<p>Alcázar, A.A. (1999) 88 temas para voz e instrumental ORFF: materiais didácticos para a educación musical en primaria y secundaria. Mundimúsica, Madrid.</p> <p>Busch, B.R. (1995) Gestos y metodología de la dirección. Real Musical. Madrid.</p> <p>Chacón, Mª A.; Molina, E. (2004) Musicalización de textos. Enclave Creativa ediciones</p> <p>Egea, C., (coord.), Aguilera, E., Lazkoz, P., Martínez, I. (2003) Rock & Orff : Beatles-Carlos Santana, propuestas para la interpretación en el aula. Graó., Barcelona.</p> <p>Escudero, Mª P. (1988) Cuentos musicales. Real Musical. Madrid</p> <p>Hensy de Gainza, V. (1958) Ritmo Musical y banda de percusión en la escuela primaria. Eudeba. Buenos Aires.</p> <p>Martínez, L. (2002) Orquestaciones para instrumentos escolares. Real Musical. Madrid</p> <p>Nardelli, M.L.; Luis Arias, G. (1966) Ejercicios rítmicos: motivos musicales sobre esquemas básicos para realizar movimientos en marcha, diversas formas de palmoteos y primeras experiencias con instrumentos de percusión. Buenos Aires.</p> <p>París, J. (1972) Música viva. Instrumentarium Orff. Wuytack, Ed. Leduc.</p> <p>Prieto, R. (2001) Dirección de agrupaciones musicales escolares para maestros. Creatividad e improvisación. Editorial Club Universitario.</p> <p>Sanuy, M. (1969) Orff- schulwerk: Introducción. Ed. Unión Musical Española.</p> <p>Sanuy, M. (1969) Orff- Schulwerk: Música para niños. Ed. Unión Musical Española.</p> <p>Sanuy, M.; González, L. (1969) Orff schulwerk. Música para niños. Introducción. Unión Musical Española. Madrid</p> <p>Serrano, M; Gil Corral, J. (2000) Temario para la preparación de oposiciones de profesores de educación secundaria vol.III. Editorial MAD.</p>
